

HDR-behandeling prostaatkanker

Bij u is een prostaattumor vastgesteld. De behandeling hiervan vindt plaats door een uitwendige bestraling, aangevuld met 1 of 2 inwendige bestralingen met HDR. HDR staat voor High Dose Rate: een kleine radioactieve bron die in korte tijd een hoge dosis straling afgeeft.

In de prostaat worden holle naalden geplaatst. Door deze naalden gaat vervolgens stapsgewijs de radioactieve bron. Voor deze behandeling wordt u een dag opgenomen op een verpleegafdeling van het azM.

De behandeling vindt plaats in de brachy bestralingsruimte. Na afloop worden alle naalden verwijderd.

Vorbereiding

- Preoperatieve screening Anesthesiologie: Vóór de operatie onderzoekt de anesthesioloog u. Dat is een medisch specialist, die verantwoordelijk is voor de anesthesie (narcose en/of verdoving) tijdens de operatie en de pijnbestrijding erna. De anesthesioloog en zijn of haar anesthesiemedewerker spreken de anesthesie met u door en verrichten zo nodig aanvullend onderzoek. Als u medicijnen gebruikt, bespreekt de anesthesioloog welke medicijnen u mag blijven gebruiken en met welke u moet stoppen. Het is belangrijk dat u tijdens dit gesprek een actuele medicijnlijst bij zich hebt. Voor alle operaties, waarbij anesthesie gegeven wordt, moet u nuchter zijn. Dat houdt het volgende in:
- Om de behandeling goed te laten verlopen is het belangrijk dat uw maag zo leeg mogelijk is. Het is daarom belangrijk dat u vanaf 6 uren voor de behandeling begint, niets meer eet. Tot 2 uren van te voren mag u nog wel heldere vloeistoffen drinken, dat wil zeggen water, thee, zwarte koffie (eventueel met suiker), limonade, frisdrank zonder prik en vruchtensap zonder vruchtvlies.
- Bouillon, vruchtensap met vruchtvlies, melk en andere zuivelproducten mag u niet nuttigen.
- Het is handig om losse, gemakkelijke kleren te dragen, zodat u geen problemen krijgt met het eventuele verband dat aangelegd wordt.

- Neem het volgende mee naar het ziekenhuis:
  - o De medicijnen die u regelmatig gebruikt.
  - o Spullen die u nodig hebt voor een nacht in het ziekenhuis (voor 't geval dit toch nodig blijkt te zijn).
  - o Adres en telefoonnummer van iemand met wie de afdeling contact kan opnemen, als dit nodig mocht zijn.
- Waardevolle bezittingen (geld, sieraden) kunt u beter thuis laten.
- Maastru is niet verantwoordelijk voor verlies en diefstal van uw eigendommen.

- Op de dag van de ingreep krijgt u een laxeertablet om ervoor te zorgen dat uw darmen leeg zijn. Een recept krijgt u van uw behandelend arts van Maastru.

De behandeling

Op de dag van de ingreep meldt u zich op de afgesproken tijd op de afdeling. U krijgt een OK-jasje aan en wordt door de verpleegkundige in uw bed naar Maastru gebracht. De anesthesioloog dient het narcosemiddel toe, zoals afgesproken tijdens de preoperatieve screening, waardoor u gaat slapen. Allereerst wordt met een echoapparaat de prostaat in beeld gebracht en het volume bepaald. Vervolgens worden er onder echogeleide 10 tot 20 naalden in de prostaat geplaatst. Daarna worden er beelden van de prostaat ingenomen in het planningssysteem en wordt het bestralingsplan gemaakt. Als het bestralingsplan klaar is, worden de naalden met kabeltjes aan het bestralingsapparaat aangesloten. Zo kan vanuit het bestralingstoestel het bronnetje in de naalden gebracht worden. De bestraling zelf duurt ongeveer 20 minuten. De totale ingreep zal ongeveer 2½ tot 3 uur in beslag nemen.

Tijdens de behandeling wordt een urinekatheter bij u geplaatst. Op het uiteinde van de katheter wordt een katheterzak aangesloten waar de urine in opgevangen wordt. Daarnaast krijgt u een infuus voor extra vocht en eventueel medicijnen tegen ontstekingen.

Na de behandeling

Voordat u naar de afdeling gaat verblijft u nog enige tijd op de uitslaapkamer. Na iedere operatie bestaat de kans dat u pijn heeft van de operatie. De pijnstilling na de operatie wordt geregeld door de anesthesioloog. Dit is met u doorgesproken tijdens de preoperatieve screening.

Naar huis: waar op te letten:.

- De dagen na de ingreep kunt u een bloeduitstorting onder de balzak krijgen
- In de urine kan in het begin wat bloed zitten, ook sperma kan door bloedbijmenging verkleurd zijn (roodbruin tot zwart).
- Soms kan er lichte diarree of slijm bij de ontlasting zitten.
- De eerste 3 weken kan het gebied tussen de anus en de balzak 'vol' aanvoelen en gevoelig zijn.
- U kunt een branderig gevoel krijgen tijdens het plassen en wat vaker aandrang hebben. Dit is een tijdelijke bijwerking van de straling. Hiervoor krijgt u medicijnen van uw radiotherapeut/uroloog.
- Er bestaat een kleine kans (<2%) dat u na de ingreep niet meer kunt plassen, dit kan komen door zwelling. Meld dit direct bij de uroloog of de Spoedeisende Hulp. Er wordt dan tijdelijk een katheter geplaatst.

Leefregels

Het is belangrijk dat u veel drinkt (geen alcohol in verband met bloed verdunnende werking), minstens 2 liter per dag.

Na 2 à 3 dagen kunt u weer met uw dagelijkse bezigheden beginnen.

Controle

U krijgt afspraken mee voor een controleafspraak.

Wanneer contact opnemen?

Als u weer thuis bent, kunnen zich onverhoopt klachten voordoen. Als u een van de volgende klachten hebt, neem dan contact op met de Polikliniek Urologie azM (MUMC+), tel.: 043 - 38 77 400 of met Maastricht. Bij dringende problemen buiten kantooruren belt u met de Spoedeisende Hulp, tel.: 043 - 38 76 700.

- Koorts hoger dan 38,5 graden Celsius.
- Klachten bij het plassen.
- Toename van pijn.
- Als u de situatie niet vertrouwt.

Vragen?

Hebt u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u ze stellen aan de verpleegkundige op de afdeling of tijdens uw eerstvolgende polikliniekbezoek.

Een uitgave van Maastricht

Dr. Tanslaan 12 Postbus 3035 6202 NA Maastricht

T 088 - 44 55 600 F 088 - 44 55 667

info@maastro.nl www.maastro.nl